Пралетарыі ўсіх краін, яднайцеся!

Беларускі ўніверсітэт

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА ЛКСМБ
І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА імя У. І. ЛЕНІНА

№ 24 (572) Аўторак, 30 чэрвеня 1964 г. Цана 1 кап. Год выдання XVII-ы

Спецыяльны выпуск газеты, прысвечаны завочнаму навучанню

Падрыхтоўка кадраў па завочнай сістэме — важная дзяржаўная справа

9 красавіка г. г. Савет Міністраў СССР прыняў новую пастанову аб далейшым паляпшэнні вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай завочнай і вячэрняй адукацыі. У пастанове адзначаецца, што падрыхтоўка спецыялістаў без адрыву ад вытворчасці для народнай гаспадаркі стала адной з асноўных форм павышэння культурна-тэхнічнага ўзроўню шырокіх працоўных мас. У сувязі з гэтым далейшае паляпшэнне вышэйшай і сярэдняй адукацыі з'яўляецца важнейшай дзяржаўнай задачай.

У пастанове адзначаецца, што нягледзячы на пэўныя дасягненні ў падрыхтоўцы спецыялістаў без адрыву ад вытворчасці, усё яшчэ маюцца сур'ёзныя недахопы. Значная частка студэнтаў не заканчвае ў тэрмін поўны курс навучання, назіраецца вялікі адсеў, асабліва на малодшых курсах, якасць тэарэтычнай падрыхтоўкі спецыялістаў у некаторых выпадках не адпавядае ўзрастаючым патрабаванням. Студэнты завочных ВНУ недастаткова забяспечваюцца падручнікамі і вучэбнымі дапаможнікамі. Да чытання лекцый і правядзення іншых вучэбных заняткаў мала прыцягваюцца прафесары, кваліфікаваныя выкладчыкі і спецыялісты вытворчасці.

Як адзначаецца ў пастанове, некаторыя кіраўнікі прадпрыемстваў, устаноў і арганізацый, а таксама грамадскія арганізацыі перагружваюць работнікаў, якія вучацца без адрыву ад вытворчасці, вытворчымі і грамадскімі даручэннямі, не ствараюць неабходныя ўмовы для іх навучання.

Савет Міністраў СССР намеціў рад дзейсных мер па ліквідацыі недахопаў, што маюцца ў падрыхтоўцы спецыялістаў па завочнай і вячэрняй сістэме. Асаблівая ўвага звернута на ўмацаванне вучэбна-матэрыяльнай базы ВНУ, якія вядуць падрыхтоўку спецыялістаў без адрыву ад вытворчасці, на больш шырокае прыцягненне прафесараў, кваліфікаваных выкладчыкаў і спецыялістаў вытворчасці да правядзення вучэбных заняткаў са студэнтамі-завочнікамі. Пастаўлена задача ўжо ў самы бліжэйшы час, да пачатку навучальнага года, забяспечыць кожнага завочніка поўным камплектам неабходных падручнікаў, вучэбных дапаможнікаў і вучэбна-метадычнай дакументацыі, арганізаваць сістэматычныя вучэбныя перадачы па радыё і тэлебачанню.

Пастанова Савета Міністраў СССР абавязвае нас прыняць усе меры да таго, каб ліквідаваць істотныя недахопы ў падрыхтоўцы спецыялістаў па завочнай сістэме, узняць узровень тэарэтычнай падрыхтоўкі спецыялістаў, з улікам узрастаючых патрабаванняў.

Універсітэт за апошні час правёў пэўную работу па паляпшэнню якасці завочнай адукацыі. У выніку, павысілася паспяховасць студэнтаў, знізіўся працэнт адсеву, паменшылася колькасць другагоднікаў.

Вельмі прадукцыйна працуюць з завочнікамі кафедры нямецкай мовы, тэорыі і практыкі партыйна-савецкага друку, крымінальнага права і працэсу, грамадзянскага права і працэсу, сістэматыкі раслін, фізіялогіі раслін, педагогікі і псіхалогіі, фізічнай геаграфіі замежных краін, агульнай фізікі і некаторыя іншыя. Дарэчы, кафедра агульнай фізікі, якая названа тут, уваходзіць у склад фізічнага факультэта, які нават не мае сваіх завочнікаў. Тым не менш, завочнікі вельмі добра адгукаюцца аб рабоце кафедры з імі.

Тым не менш у арганізацыі і правядзенні вучэбнага працэсу як у час сесіі, так і ў міжсесійны перыяд маюцца істотныя недахопы.

На жаль, асобныя кафедры да цяперашняга часу па-сапраўднаму, як кажуць, не павярнуліся тварам да завочнікаў. Ці ж можна мірыцца з тым, што, напрыклад, большасць кафедраў матэматычнага факультэта абмяжоўвае сваю работу размеркаваннем вучэбнай нагрузкі. Пытаннямі арганізацыі вучэбнага працэсу са студэнтамі-завочнікамі кафедры матэматычнага факультэта займаюцца зусім недастаткова.

Разам з тым, хацелася б адзначыць вялікую і карпатлівую работу асобных выкладчыкаў гэтага факультэта, у прыватнасці, дацэнта А. Н. Нахімаўскай. Нахімоўская падабаецца студэнтам-завочнікам за яе змястоўныя лекцыі, за паўсядзённую дапамогу студэнтам. Добра адкугаюцца студэнты аб лекцыях кандыдата фізіка-матэматычных навук Р. І. Тышкевіч.

У цэлым жа, пытанне з забеспячэннем студэнтаў-завочнікаў матэматычнага аддзялення высокакваліфікаванымі кадрамі яшчэ не вырашана. Ні адзін з прафесараў матэматычнага факультэта не чытае лекцый завочнікам. Зусім ненармальным з'яўляецца тое, што з году ў год на аддзяленні мяняюцца выкладчыкі, для работы з завочнікамі прыцягваецца шмат «пачасавікоў». Кантроль з боку загадчыкаў кафедрамі за якасцю работы з завочнікамі па сутнасці не вядзецца. І, як вынік, на аддзяленні матэматыкі — самая нізкая паспяховасць студэнтаў-завочнікаў. Многія студэнты, асабліва малодшых курсаў, вымушаны кідаць вучобу ва ўніверсітэце.

Час ужо кафедрам і грамадскім арганізацыям матэматычнага факультэта зрабіць належныя вывады з гэтага, час падумаць над пытаннямі карэннага паляпшэння вучэбнай і вучэбна-метадычнай работы з завочнікамі.

На вялікі жаль, яшчэ раз прыходзіцца гаварыць і пра якасць і тэрміны рэцэнзавання кантрольных работ студэнтаў-завочнікаў. Ці ж можна мірыцца з фактамі, калі работнікі завочнага факультэта вымушаны па 5—6 разоў прасіць асобных выкладчыкаў з'явіцца ў дэканат за атрыманнем кантрольных работ. Многія загадчыкі кафедраў не выконваюць загада рэктара аб выдзяленні адказных асоб з ліку лабаранцкага складу для атрымання кантрольных работ.

Нельга мірыцца і з тым, што многія загадчыкі кафедраў у самы напружаны для завочнікаў час, перад пачаткам сесіі, праверку кантрольных работ даручаюць тым выкладчыкам, што ідуць у водпуск. А выкладчыкі ў такіх выпадках катэгарычна не бяруцца рэцэнзаваць кантрольныя, спасылаючыся на свой адпачынак. На нашы просьбы асобныя загадчыкі кафедраў толькі пацiскаюць плячыма, заяўляючы, што яны не могуць нічога зрабіць.

Вядома, што студэнты-завочнікі маюць вялікія цяжкасці ў забеспячэнні вучэбнай і метадычнай літаратурай. У гэтай справе, здавалася б, павінны былі б дапамагчы кафедры шляхам выдання для завочнікаў асобных лекцый, метадычных распрацовак, пісьмаў і да т. п. Аднак за апошні час кафедры не толькі не ўзмацнілі сваю дзейнасць у гэтым напрамку, але, наадварот, аслабілі. Цяжка знайсці растлумачэнне такім безадказным адносінам да вельмі важнага пытання.

Трэба сказаць і пра забеспячэнне студэнтаў-завочнікаў літаратурай праз бібліятэку. Неабходна прызнаць, што бібліятэка ўніверсітэта за апошні час значна палепшыла сваю работу з завочнікамі. Вядомая частка студэнтаў (у большасці сваёй мінчане і тыя, хто жыве блізка ад Мінска) добра забяспечана вучэбнай літаратурай. Аднак меркаваць па гэтай частцы студэнтаў аб задавальненні бібліятэкай запатрабаванняў усіх завочнікаў было б няправільна.

Многія студэнты, што жывуць у сельскай мясцовасці, працуюць у аддаленых месцах і на транспарце, дрэнна забяспечаны вучэбнай літаратурай. Вось характэрны водгук студэнта 1 курса аддзялення гісторыі В. Качаргіна: «За ўвесь час у бібліятэцы я ўзяў адну-адзіную кнігу і то, калі яна нікому непатрэбнай стала (здалі пасля зімовай сесіі), а я пісаў кантрольную работу зноў, бо першую не залічылі».

Адносіны да студэнтаў-завочнікаў з боку асобных работнікаў бібліятэкі пакідаюць жадаць лепшага. «Прыходзіцца хадзіць некалькі разоў у бібліятэку, — піша студэнт Міронччык, — а бібліятэка спасылаецца на тое, што падручнікі патрэбны стацыянару і вячэрнікам, а завочнікі могуць карыстацца іншымі бібліятэкамі». Работнікам бібліятэкі трэба сур'ёзна падумаць над гэтымі сігналамі завочнікаў, каб карэнным чынам палепшыць абслугоўванне студэнтаў.

У сваю чаргу, варта пагаварыць і пра некаторых завочнікаў, якія па-ўтрымальску ставяцца да бібліятэкі і ўніверсітэта ў цэлым. На ўсе іх намаганні як мага лепш арганізаваць вучобу асобныя студэнты-завочнікі глядзяць пагардліва, маўляў, вы абавязаны нам гэта рабіць. Многія студэнты недаравальна доўга затрымліваюць вучэбную літаратуру без усялякай патрэбы.

Колькі б намаганняў ні прыкладаў дэканат завочнага факультэта, кафедры і выкладчыкі ўніверсітэта да паляпшэння вучэбнага працэсу, усе яны могуць быць дарэмнымі, калі самі студэнты не зразумеюць, што якасць падрыхтоўкі іх, як спецыялістаў, залежыць перш за ўсё ад іх саміх. Студэнт-завочнік павінен трывала засвоіць тую ісціну, што поспехі яго залежаць ад таго, наколькі арганізавана і інтэнсіўна працуе ён над вывучэннем праграмнага матэрыялу ў міжсесійны перыяд.

Між тым, вельмі многія студэнты працуюць бессістэмна, урыўкамі, прыязджаюць на сесіі зусім непадрыхтаванымі для здачы залікаў і экзаменаў. Такія студэнты, як правіла, спрабуюць такія адносіны да вучобы растлумачыць чым хочаце, толькі не сваёй неарганізаванасцю, нядбайнасцю. Яны, прыехаўшы на сесію, спрабуюць за некалькі дзён падрыхтавацца да экзамена, прапускаюць дзеля гэтага вучэбныя заняткі, не разумеючы таго, што гэтым пагаршаюць і без таго цяжкае сваё становішча.

Многія студэнты пры выкананні кантрольных работ дарэмна пагарджаюць гэтым відам вучэбнай работы, імкнуцца спісаць у сваіх таварышаў.

Асобныя студэнты ў час сесій вядуць сябе нетактоўна, дапускаюць грубасць, амаральныя ўчынкі. Работнікі інтэрната часта скардзяцца на студэнтаў-завочнікаў за іх абуральныя паводзіны, пагардлівыя адносіны да людзей, што іх абслугоўваюць.

Усе гэтыя факты сведчаць пра сур'ёзныя прагалы ў выхаваўчай рабоце з завочнікамі. Многія выкладчыкі не ўдзяляюць гэтаму пытанню належнай увагі.

У святле рашэнняў чэрвеньскага Пленума ЦК КПСС і пастановы Савета Міністраў СССР ідэйна-выхаваўчай рабоце са студэнтамі-завочнікамі неабходна ўдзяліць максімум увагі. Універсітэт прызваны выпускаць спецыялістаў не толькі тэарэтычна падрыхтаванымі, але і ідэйна загартаванымі, маральна гатовымі да рашэння задач камуністычнага будаўніцтва.

У. Р. ІВАШЫН,
дэкан завочнага факультэта.
В. І. СТАРАВОЙТАЎ,
намеснік дэкана.

ПЛЮСЫ І МІНУСЫ

Асноўная маса студэнтаў юрыдычнага факультэта вельмі добрасумленна ставіцца да выканання вучэбных планаў, своечасова прыязджае на экзаменацыйныя сесіі, акуратна наведвае лекцыйныя і семінарскія заняткі, паспяхова выконвае пісьмовыя работы, здае экзамены і залікі.

Выдатна здаюць экзамены многія студэнты: Аршаўскі, Бабыр, Васільеў, Кахановіч, Зубкевіч і многія іншыя. Са 109 шасцікурснікаў толькі адзін Міхайленка атрымаў на дзяржаўных экзаменах нездавальняючую адзнаку. Два студэнты — В. Сычоў і Ф. Чугуноў атрымалі дыпломы выдатнікаў.

Асобныя студэнты (сярод іх — Логінава, Назараў, Хітракова, Пазняк, Аўтухоў і іншыя) нядбайна ставяцца да сваёй вучобы, яны сістэматычна атрымоўваюць нездавальняючыя адзнакі, з цяжкасцю пераходзяць з курса на курс.

На факультэце працуюць вопытныя штатныя выкладчыкі. Кафедры і вучоны савет сістэматычна абмяркоўваюць пытанні завочнага навучання. У цяперашні час усе студэнты забяспечаны праграмамі і вучэбна-метадычнымі дапаможнікамі. Але падручнікаў яшчэ не хапае. Па асобных дысцыплінах на курс у 100—120 чалавек прыходзіцца па 5—10 падручнікаў.

Выклікаюць трывогу вынікі праверачнага дыктанту, што быў праведзены на 1 і 2 курсах. Некаторыя студэнты (Рамашэўская, Мядзведзеў, Бакароў і іншыя) зрабілі па 30—40 памылак! Вось як яны пішуць: «задолгие века», «не обятин», «интиресовавших», «гумонист», «неисеекаемый», сочитание», «провота» (Рамашэўская), «неисякаемый», «посееный», «гиганский», «прегресивный» (Мядзведзеў), «за быть», «он не поверить», «шол», «от тачивали», «отрымели» (Бакароў).

А. КРАМНІК,
метадыст завочнага факультэта.

Кантроль у дзеянні

Аб арганізацыі вучэбнага працэсу на біяфаку

Пытанне аб выкананні вучэбных планаў на біялагічным факультэце стаяла на павестцы дня чарговага пасяджэння ўніверсітэцкай групы садзейнічання партыйна-дзяржаўнаму кантролю. Камісія, у склад якой уваходзілі М. М. Чапінога, М. М. Паўленка, У. М. Сітнікаў, знайшла шэраг недахопаў у планаванні заняткаў, у размеркаванні нагрузкі выкладчыкаў.

Вызначана, што вучэбны працэс на факультэце ў 1963/64 навучальным годзе праходзіў, у асноўным, нармальна. Факультэт укамплектаваны высокакваліфікаванымі кадрамі (13 прафесараў, 24 дацэнты і кандыдаты навук, 8 асістэнтаў і 47 аспірантаў).

Недахопам у рабоце факультэта з'яўляецца тое, што некаторыя кандыдаты навук не чытаюць лекцый, а абмяжоўваюцца толькі правядзеннем практычных заняткаў. Не заўсёды нагрузка выкладчыкаў раўнамерна размяркоўваецца на працягу ўсяго года. Перагрузка ў асобныя месяцы адбіваецца на якасці работы.

Група садзейнічання партыйна-дзяржаўнаму кантролю лічыць ненармальным і той факт, што нагрузкі асобных выкладчыкаў значна перавышаюць норму (да 900 гадзін). Студэнты факультэта часта бываюць перагружаны заняткамі (па 40 гадзін у тыдзень), а гэта таксама ненармальная з'ява.

Індывідуальныя планы выкладчыкаў аформлены нядбайна. Улік прачытаных лекцый і праведзеных практычных заняткаў таксама пакідае жадаць лепшага. Ліхаманіць вучэбную работу факультэта прыцягненне выкладчыкаў-сумяшчальнікаў.

Група садзейнічання партыйна-дзяржаўнаму кантролю прапанавала дэканату біялагічнага факультэта і вучэбнай частцы ўніверсітэта ліквідаваць адзначаныя недахопы ў будучым навучальным годзе.

Універсітэцкія навіны

Беларускі дзяржаўны ўніверсітэт імя У. І. Леніна аб'явіў прыём на дзённае і вячэрняе навучанне па наступных спецыяльнасцях: беларуская мова і літаратура, руская мова і літаратура, журналістыка; гісторыя; правазнаўства; хімія; матэматыка; біялогія; геаграфія; фізіка, радыефізіка і электроніка.

* * *

Рэдакцыя газеты «Знамя юности» і БДУ імя У. І. Леніна правялі другі тур матэматычнай алімпіяды 1964 года. У другім туры, які праходзіў у форме гутаркі выкладчыкаў універсітэта з удзельнікамі алімпіяды, спаборнічала 512 чалавек. 140 удзельнікаў другога тура, якія атрымалі выдатныя і добрыя адзнакі, рэкамендаваны для паступлення на матэматычны і фізічны факультэты ўніверсітэта.

АРЫФМЕТЫКА СТРАТ

Вялікая колькасць настаўнікаў матэматыкі для школ рэспублікі рыхтуецца ў нашым універсітэце па завочнай сістэме. Аднак да фінішу вучобы не даходзіць вельмі вялікая частка паступіўшых. Сёлета справы таксама ніколькі не змяніліся.

Такое становішча не можа не хваляваць многіх, асабліва ў дэканаце завочнага факультэта. А вось ці хвалюе яно кіраўнікоў кафедраў матэматычнага факультэта, цяжка сказаць.

Паспрабуем прааналізаваць тую работу, што вядзецца на матфаку па падрыхтоўцы спецыялістаў-матэматыкаў па завочнай сістэме. Няма сумнення, работа гэта вялася і будзе весціся. На пасяджэннях кафедраў узнімаліся і абмяркоўваліся важныя пытанні. У пратаколах усё гладка, ясна і зразумела: меры прыняты, меры прымаюцца, меры будуць прыняты...

А вось як справа з забеспячэннем вучэбнага працэсу? Мяркуйце самі па фактах, якія мы атрымалі на факультэце.

Самае набалелае пытанне — вучэбныя дапаможнікі і падручнікі. Недастаткова іх і ў бібліятэцы, і ў чытальнай зале. Хоць і «распрацоўваюцца яны з улікам новых праграмных патрабаванняў», але ўсё гэта ў будучым, «у праекце».

Тэматыка кантрольных і курсавых работ разглядаецца кафедрамі не заўсёды своечасова. З вялікім спазненнем была зацверджана тэматыка курсавых работ на кафедрах матэматычнага аналізу (загадчык — прафесар Ф. Д. Гахаў), вышэйшай алгебры (загадчык — дацэнт П. Т. Козел), геаметрыі (загадчык — дацэнт Л. К. Тутаеў), дыферэнцыяльных ураўненняў (адказны — выкладчык А. П. Вараб'ёў) Тэмы работ часта паведамляюцца толькі пасля зімовай сесіі. А студэнты 5-га курса не атрымалі нават ніякіх растлумачэнняў па курсавых работах. І вось вынік: многія пяцікурснікі не атрымалі залікаў.

Пасяджэнні кафедраў бываюць рэдка, а праблемы, звязаныя з пастаноўкай завочнага навучання, абмяркоўваюцца яшчэ радзей. На кафедры дыферэнцыяльных ураўненняў пытанні работы з завочнікамі вырашаюцца, так сказаць, «у рабочым парадку».

Згодна з інструкцыямі кафедры павінны не пазней чым за месяц да сесіі паведамляць на завочны факультэт, хто будзе весці лекцыйныя і практычныя заняткі з завочнікамі. Ад гэтага залежыць своечасовае складанне раскладу заняткаў. Але, напрыклад, кафедра геаметрыі толькі за дэкаду да пачатку сесіі паведаміла, хто будзе чытаць спецкурс на 4-м курсе. І яшчэ невядома было, хто будзе чытаць «теорыю верагоднасці» (кафедра вышэйшай алгебры) і колькі гадзін на гэта адводзіцца. У выніку, амаль кожны дзень прыходзіцца ламаць расклад заняткаў, уносіць у яго значныя змены. А гэта прыводзіць да нервовасці ў рабоце дэканата і ў вучобе студэнтаў.

Педагагічную работу некаторыя кафедры даручаюць, у асноўным, «пачасавікам», а таксама выкладчыкам, якія маюць невялікі вопыт работы. Відавочна, работу з завочнікамі кіраўнікі кафедраў матфака лічаць за другарадную. Напрыклад, на кафедры вылічальнай матэматыкі (загадчык — прафесар В. І. Крылоў) няма ніводнага свайго выкладчыка, які працаваў бы на завочным аддзяленні, а работа з завочнікамі амаль зусім не абмяркоўвалася на апошніх пасяджэннях кафедры. На кафедры геаметрыі палавіна выкладчыкаў— «пачасавікі».

Высокай якасці падрыхтоўкі спецыялістаў па завочнай сістэме перашкаджае, у вялікай ступені, цякучасць кадраў выкладчыкаў, асабліва па аддзяленнях біялогіі, геаграфіі і філасофіі, дзе таксама вывучаюць матэматыку.

Так, на біяфаку «установачнікам» лекцыі чытала З. С. Дамарацкая, узімку — В. Н. Смагіна, практычныя вяла Левіна, а кантрольныя рэцэнзавала Р. Ф. Апацёнак. На геаграфічным аддзяленні «ўстановачнікам» чытаў Я. П. Траццяк, узімку — А. В. Самсонаў, кантрольныя работы правяралі Самсонаў і Апацёнак. На аддзяленні філасофіі студэнты за тры курсы пазнаёміліся з 5 выкладчыкамі. Такое ж становішча на «сваіх», матэматычных, курсах матфака.

Кантакт выкладчыкаў са студэнтамі вельмі слабы. Ад сесіі да сесіі. «Трэба неяк ствараць кансультацыйныя пункты, —гаворыць выкладчык кафедры вышэйшай алгебры кандыдат навук У. П. Платонаў, — пісаць расшыраныя рэцэнзіі на кантрольныя работы, ды і ў час сесій даваць студэнтам самыя важныя, самыя неабходныя веды і парады». Адным словам, трэба знайсці больш прадукцыйныя метады і формы работы з завочнікамі, а таксама павысіць патрабаванні да адбору паступаючых.

Ці не час кіраўнікам кафедраў, партыйнай арганізацыі і дэканату матэматычнага факультэта задумацца аб адказнасці за падрыхтоўку матэматыкаў па завочнай сістэме? Вялікі адсеў студэнтаў сам па сабе гаворыць пра многае. За ім хаваюцца і згублены дарэмна час студэнтаў і выкладчыкаў, і праца лабарантаў і многіх іншых людзей, выкінутыя на вецер дзяржаўныя грошы.

М. РУБАНЕНКА,

спецыяльны карэспандэнт «Беларускага ўніверсітэта».

Пра што гаворыць анкета

Дэканат завочнага факультэта папрасіў студэнтаў адказаць на некалькі пытанняў анкеты, каб сістэматызаваць і вывучыць звесткі аб тым, у якіх умовах вучацца завочнікі, а таксама прыняць меры для паляпшэння вучэбнага працэсу на факультэце. Вось які малюнак паўстае, калі прачытаеш адказы студэнтаў.

Пытанне 1. У ЯКОЙ СТУПЕНІ ВЫ ЗАБЯСПЕЧАНЫ ПРАГРАМАМІ, МЕТАДЫЧНЫМІ РАСПРАЦОЎКАМІ, ПАДРУЧНІКАМІ І ВУЧЭБНЫМІ ДАПАМОЖНІКАМІ ПА ВЫВУЧАЕМЫХ ДЫСЦЫПЛІНАХ?

Пераважная большасць студэнтаў адказвае на гэтае пытанне так: «Поўнасцю забяспечаны праграмамі і метадычнымі распрацоўкамі. Падручнікаў па вывучаемых дысцыплінах або няма зусім, або ёсць не тыя, што рэкамендуюць выкладчыкі». Некаторыя студэнты пішуць, што многіх падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў не хапае на ўсіх завочнікаў, а гэта ў значнай ступені перашкаджае плённай вучобе. Відавочна, дэканат завочнага факультэта, кафедры, што працуюць з завочнікамі, і бібліятэка павінны больш прадукцыйна ўзгадняць свае намаганні, каб поўнасцю забяспечыць запатрабаванні студэнтаў-завочнікаў у неабходнай вучэбнай літаратуры.

Пытанне 2. НАКОЛЬКІ ПОЎНА І ХУТКА ЗАДАВАЛЬНЯЕ ВАШЫ ЗАПАТРАБАВАННІ БІБЛІЯТЭКА?

З адказаў на першае пытанне можна меркаваць, якія адказы будуць на другое. Вось што піша студэнт геафака І. Скобля: «На запатрабаванні бібліятэка рэагуе хутка. Пры наяўнасці падручніка— высылаюць, а калі няма — адказ даюць, што ў наяўнасці такога падручніка няма». Такіх адказаў шмат. Многія так і пішуць: «Дзякуй бібліятэкарам, што яны хутка прысылаюць тыя кнігі, якія ў іх маюцца». Многія падручнікі размяркоўваюцца ў групах па талонах. А гэтых талонаў, як пішуць студэнты з юрыдычнага факультэта, на групу ў 30 чалавек выдаюць 6—9. А што рабіць тым, каму не дасталіся талоны, г. зн. і кнігі? Вырашэнне праблемы зноў жа залежыць ад дэканата, кафедраў і бібліятэкі.

Пытанне 3. ЯК СТАВІЦЦА АДМІНІСТРАЦЫЯ УСТАНОВЫ, ДЗЕ ВЫ ПРАЦУЕЦЕ, ДА СТВАРЭННЯ НАРМАЛЬНЫХ УМОЎ ДЛЯ ВАШАЙ ВУЧОБЫ?

Радуе, што большасць завочнікаў з удзячнасцю піша, з якой увагай адміністрацыя ставіцца да вучобы завочнікаў. «Кіраўніцтва фабрыкі імя Халтурына стварае нармальныя ўмовы для вучобы ўсім, хто жадае мець вышэйшую адукацыю, у тым ліку і мне»,— піша студэнтка юрыдычнага факультэта Е. Ляонава. «Прэтэнзій да адміністрацыі не маю. Умовы звычайныя: выконваю даручаную работу нядрэнна, на мой погляд, гэтаму ў вялікай ступені садзейнічае вучоба. Адміністрацыя гэта ведае і дае ўсе належныя па закону льготы», — вось адказ будучага юрыста І. Рабкова. З ім пераклікаецца адказ студэнта геафака Н. Сячко: «Усё залежыць ад асабістай арганізаванасці, упартасці і асабістага пачуцця самакантролю. Ніякіх перашкод з боку адміністрацыі няма».

Ёсць і трывожныя сігналы. Г. Кавальчук з біялагічнага факультэта піша, што мае прэтэнзіі да аддзела заалогіі і паразіталогіі АН БССР, дзе ён працуе. Многія з тых, хто скардзіцца на адміністрацыю, па незразумелых прычынах (ці то баяцца сваёй адміністрацыі, ці то адчуваюць за сабой грэх) не паведамляюць адрасатаў сваіх скарг. Ёсць і неправамерныя патрабаванні. Другакурсніца геафака С. Качановіч патрабуе сабе частку ўрокаў, якія вядзе географ (хоць і жонка дырэктара школы, як піша студэнтка). Тут ёй трэба шукаць іншае вырашэнне пытання.

Пытанне 4. ВАША ДУМКА ПРА ПАРАДАК ПРАВЯДЗЕННЯ МЕЖСЕСІЙНЫХ КАНСУЛЬТАЦЫЙ?

Амаль усе студэнты на гэтае пытанне адказваюць аднолькава: так, кансультацыі патрэбны. Многія сходзяцца на думцы наконт часу правядзення кансультацый: асеннія і вясеннія канікулы ў школах. Некаторыя завочнікі пішуць, што яны карыстаюцца кансультацыямі ў мясцовых навучальных установах, а таксама ў былых выпускнікоў універсітэта. Той жа студэнт І. Рабкоў вельмі слушна прапануе больш шырока праводзіць пісьмовыя кансультацыі, асабліва для тых, хто жыве далёка ад Мінска.

Пытанне 5. ВАШЫ ПРАПАНОВЫ НАКОНТ ПРАВЯДЗЕННЯ КУЛЬТУРНА-МАСАВЫХ МЕРАПРЫЕМСТВАЎ У ПЕРЫЯД ЭКЗАМЕНАЦЫЙНЫХ СЕСІЙ?

Калі не лічыць асобных рэплік скептыкаў, што часу на гэта ў завочнікаў няма, то агульная думка асноўнай масы студэнтаў будзе такой: «Мы — за!». За правядзенне экскурсіі ў музеі, на прадпрыемствы, па гістарычных месцах Мінска, за калектыўнае наведванне кіно і тэатраў, за сустрэчы з практычнымі работнікамі, з пісьменнікамі, кампазітарамі, мастакамі, за вечары і лекцыі аб міжнародным становішчы, за дэманстрацыю спецыяльных вучэбных фільмаў па тых дысцыплінах, што вывучаюцца на розных факультэтах. Карацей, за прадукцыйны, карысны, актыўны адпачынак пасля экзамену або проста напружнага працоўнага дня студэнта.

Пытанне 6. ІНШЫЯ ЗАЎВАГІ І ПРАПАНОВЫ?

Гэтае пытанне нібы спецыяльна падрыхтавана для тых, хто хоча падзяліцца сваімі думкамі. І сапраўды, многія студэнты ўносяць канкрэтныя прапановы і пра парадак работы канцылярыі завочнага факультэта, і пра расклад заняткаў, раюць свой распарадак правядзення сесій, кансультацый, кантрольных работ. Многія студэнты выказваюць думку пра забеспячэнне жыллём на час сесій.

Кожны такі адказ — гэта канкрэтная дапамога дэканату завочнага факультэта ў забеспячэнні вучэбнага працэсу.

Я. ЛЯХАЎ.

ЗАВОЧНІК І КНІГА

Работнікі ўніверсітэцкай бібліятэкі імкнуцца да таго, каб забяспечыць усіх студэнтаў-завочнікаў вучэбнымі дапаможнікамі і падручнікамі. У мінулым годзе студэнтам было выдадзена 64200 кніг.

Пры камплектаванні бібліятэчных фондаў улічваюцца запатрабаванні студэнтаў і адпаведна павялічваецца колькасць набытых для іх кніг. Ствараецца спецыяльны рэзервовы фонд для тых, хто вучыцца па завочнай і вячэрняй сістэме.

У канцы кожнай экзаменацыйнай сесіі бібліятэка ўніверсітэта стараецца задаволіць запатрабаванні завочнікаў, выдаючы магчымы максімум кніг да наступнай сесіі. Больш дэфіцытныя кнігі выдаюцца на меншы час — на 2—3 месяцы.

Выдача кніг у час сесіі — асноўная і самая эфектыўная форма забеспячэння студэнтаў-завочнікаў літаратурай, але не адзіная. Яны шырока карыстаюцца чытальнымі заламі і кабінетамі, дзе могуць добра падрыхтавацца да экзаменаў, практычных і лабараторных заняткаў. Асаблівую ўвагу бібліятэка ўдзяляе тым, хто жыве далёка ад Мінска, а таксама дыпломнікам. Ім кнігі высылаюцца па пошце.

Запісваючыся ў бібліятэку, студэнты атрымоўваюць поўную інфармацыю пра правілы карыстання бібліятэкай, пра тое, як правільна карыстацца даведачна-бібліяграфічным аддзелам. На першых і пятых курсах праводзяцца двухгадзінныя бібліятэчна-бібліяграфічныя заняткі.

Колькасць завочнікаў штогод расце. І бібліятэка не заўсёды мае магчымасць поўнасцю задаволіць попыт на той ці іншы падручнік. Па асобных дысцыплінах бібліятэка вымушана даваць студэнтам адмоўныя адказы. Не хапае падручнікаў па лацінскай мове, этнаграфіі, археалогіі, гісторыі паўднёвых і заходніх славян, батаніцы і некалькіх іншых дысцыплінах.

Некалькі слоў пра так званыя дробязі. Лічыцца не вялікім грэхам не здаць кнігу ў тэрмін. Ці дробязь гэта? «Канешне, не», — скажа той, хто з-за гэтага не атрымае кнігу своечасова. Некаторыя завочнікі вырываюць старонкі з кніг, падкрэсліваюць радкі і г. д. Ёсць студэнты, якія бяруць кнігі ў чытальных залах, пакідаючы пад залог каштоўныя дакументы, і трымаюць гэтыя кнігі ў сябе па некалькі месяцаў. Зараз у бібліятэцы захоўваюцца, напрыклад, пашпарты М. Грышчанкавай і А. Андран, дакументы У. Карабко, Р. Лявіціна, Т. Пукалы і нават камсамольскі білет Міхаіла Выгоўскага.

Бібліятэка ўніверсітэта будзе ўсё лепш абслугоўваць студэнтаў завочнага факультэта. А гэта ў значнай меры будзе садзейнічаць паспяховай вучобе, грунтоўнай падрыхтоўцы высокакваліфікаваных кадраў.

А. ДРАЗДОЎСКІ,
Я. ІВАНОЎСКАЯ.

МОРА. Фотаэцюд студэнта М. Знака.

Дэканат, партбюро, прафбюро філалагічнага факультэта, калектыў кафедры замежнай літаратуры, калектыў работнікаў БДУ імя У. І. Леніна выказваюць глыбокае спачуванне выконваючаму абавязкі загадчыка кафедры замежнай літаратуры кандыдату філалагічных навук МІЦКЕВІЧУ Б. П. з прычыны напаткаўшага яго гора — смерці маці.

В. а. рэдактара В. ДУБОВІК.

Адрас рэдакцыі:
Мінск, Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, 212. Тэл. 2-07-19.

Друкарня Белсаўпрофа.
АТ 07771. Тыр. 2000. Зак. 2397.